Marko Heikkilä
Poliisitarkastaja

K 6/2018

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta asiantuntijalausuntoa 13.9.2018.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun raportissaan antamat yhdeksän suositusta eivät sisällä aivan suoraan poliisille osoitettuja kohtia, toisaalta taas lähes kaikilla niistä on jonkinlainen kosketuspinta myös poliisitoimintaan.

Poliisitarkastaja Måns Enqvist on osaltaan erillisessä lausunnossaan käsitellyt oman vastuualueensa kysymyksiä muun muassa ihmiskaupan osalta.

Suositus 3:
Totean mainitun lainmuutos esityksen vastaanottopalvelujen jatkumisesta olevan ongelmallinen niissä tapauksissa, joissa prosessit kestävät jopa vuosia uusintahakemusten ja muutoksenhaku vaiheiden myötä. Lisäksi vastaanottopalveluiden jatkuminen vaikka maastapoistamisen täytäntöönpano estyisi henkilöstä itsestään johtuvista syistä johtaa tilanteisiin, joissa vastaanottopalveluista muodostuu jonkinlainen vetovoimatekijä.

Suositus 4:
Asiaa on tarpeen selvittää, jotta myös ilman oleskeluoikeutta maassa oleviin kohdistuvat oikeudenloukkaukset tulevat viranomaisten tietoon ja siten asianmukaisesti käsiteltyä. Järjestelmästä ei tule kuitenkaan luoda automaattia, joka takaisi sinällään nykylainsäädännön mukaan laittomasti maassa olevalle jonkinlaisen immuniteetin viranomaisten puuttumiselle. Yhdenvertaisuusvaltuutettu on kertomuksessaan tuonut esiin tapauksen, jossa henkilö on joutunut kiinniotetuksi edellä kuvatunlaisessa tilanteessa. On kuitenkin muistettava, että poliisilla saattaa olla muunlaisiakin intressejä henkilön kiinniottamiseen kuin hänen maasta poistamisensa. Hänet on saatettu esimerkiksi etsintäkuuluttaa osallisena johonkin rikokseen ja samalla havaittu olevan edellytykset hänen poistamisekseen maasta.

Suositus 6:
Maastapoistamisen valvonnan resurssien osalta poliisinkin näkemys on, että toiminta sekä ohjaa poliisin työtä että toisaalta tarjoaa puolueettoman näkemyksen sinällään varsin haastavissa maastapoistamistilanteissa. Poliisin toiminnan arvioinnissa tulee tuntea mm. poliisin voimankäyttöä koskeva sääntely ja menetelmät, jotta arviointikin olisi ammattimaista.

Tätäkin tavoitetta tukee se, että valvontaan on osoittaa riittävä ja mahdollisesti vakituinen henkilöstö. Oikean resurssin määrittäminen saattaa olla haastavaa tilanteessa, jossa poliisin toimeenpanemien maastapoistamisten määrät vaihtelevat.

Asiaan ei ole muuta lausuttavaa.

Jakelu Eduskunnan hallintovaliokunta